

Latvijas Satversmes nākamie simts gadi

Latvijas Satversme kā Latvijas Republikas pamatlikums pastāv kopš 1922. gada 7. novembra. Tā ir jaunāka par Latviju, šogad atzīmējusi 96. dzimšanas dienu, tomēr Satversme ir aptuveni piecas ar pusi reizes vecāka par mani. 18 gadus laimīgi dzīvoju brīvā Latvijā, kuru savā paspārnē sargā Satversme – satvērusi tur to cieši jau gandrīz simts gadus. Ticu, ka 100 un vēl vairāk gadu priekšā, ja mēs kā iedzīvotāji spēsim to atbalstīt, vadīsimies pēc tās ieteikumiem, pilnveidosim to, jo, lai veicinātu izaugsmi, nepieciešamas pārmaiņas. Tomēr jāapzinās, ka pilnveide sākas ar cieņu un atbildību pret sevi un valsti.

Reizēm dzirdams, ka atskatīšanās pagātnē ir solis atpakaļ. Tomēr, lai Latvijai būtu nākotne, atskats pagātnē būtu liels solis uz priekšu. Kā 18 gadus jauna Latvijas iedzīvotāja esmu pieredzējusi pēdējo četru prezidentu valdīšanu. Kāda ir sajūta, dzirdot, kā A. Bērziņš vai R. Vējonis angļu valodā reprezentē valsti? Tomēr, vai, skatoties, kā to darījusi Vaira Vīķe-Freiberga, jūtos nemostas lepnums? Lai pilnveidotos, Satversmē jāiekļauj punkts, kas nosaka Valsts prezidenta labas svešvalodu zināšanas. Der atcerēties, kā Vaira Vīķe-Freiberga stiprinājusi tautas spēku, minot, ka “mūsu kļūdas ir mūsu pašu, bet mūsu sekmes arī ir tikai mūsu pašu”.¹ Mēs mācāmies no kļūdām, pilnveidojamies kopā. Svarīga ir apņēmība un vēlme augt.

Lielā mērā Latvijā kā parlamentārā republikā valsts pilnveide uzticēta 100 Saeimas deputātiem, kurus esam ievēlējuši. Arī par to paldies Satversmei, tomēr tā neatbild par ievēlēto personu atbildību pret darbiem. Lūkojoties dzimtenes vēsturē, redzams, ka esam pievilti un mānīti ne reizi vien. Bet vai tam jāturpinās? Tā ir katra paša cieņa pret sevi un valsti. Deputātam, kam esam uzticējušies, jāapzinās atbildība par saviem vārdiem un darbiem – iespējams, ka atstādināšana no amata, dodot iespēju tā vietā stāties atbildīgam cilvēkam, būtu risinājums. Reizēm par kļūdām nākas maksāt. Tas ir pilnveides ceļš uz veiksmīgu nākotni.

Ne mazums akmeņu un kritienu Satversmes un Latvijas pilnveides ceļā pieredzēt, tomēr, lai pilnveide būtu pēc iespējas veiksmīgāka, rūpīgi jāapsver ideja Satversmē ieviest punktu, kas nosaka, ka prezidentam labi jāpārzina vismaz angļu valoda. Tas ir jautājums par paša cilvēka cieņu pret valsti, tāpēc tikpat nozīmīgi paaugstināt arī tautas vēlēto pārstāvju atbildību par to darbiem, lai mēs būtu stipri un neļautu pār mums valdīt citiem. Lai vēl arī pēc 100 gadiem visi stāvētu Mežaparkā, dziedātu “Saule, Pērkons, Daugava”, kopā pateiktos par “Dievs, svētī Latviju!”, apzinoties dāvētās brīvības skaistumu. Mierīgi un ar apdomu virzīties augšup. Nonākt kalna virsotnē. Visi kopā. Vienotā ceļā.

Jelgavas Spīdolas ģimnāzijas skolniece Diāna Žilinska.

¹Vīķe-Freiberga, V. <https://www.president.lv/lv/jaunumi/zinas/valsts-prezidentes-vairas-vikes-freibergas-uzruna-doma-laukuma-1999gada-18novembri-10506>

Izmantotie informācijas avoti

1. **Vīķe-Freiberga, V.** [tiešsaiste]. [skatīts 2018. g. 28. novembrī] Piekļuve: <https://www.president.lv/lv/jaunumi/zinas/valsts-prezidentes-vairas-vikes-freibergas-uzruna-doma-laukuma-1999gada-18novembri-10506>